

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра ортопедичної стоматології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т. в.о. проректора з науково-педагогічної роботи
Ірина СОЛОНІНКО

2022 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»
(для студентів II курсу стоматологічного факультету)

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
ортопедичної стоматології
Протокол № 8
від "8" червня 2022 р.
Завідувач кафедри
доц. Віктор КУХТА

Затверджено
профільною методичною комісією
з стоматологічних дисциплін
Протокол № 3
від "21" червня 2022 р.
Голова профільної методичної комісії
проф. Ян ВАРЕС

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доц., к.мед.н. Ключковська Н.Р.

РЕЦЕНЗЕНТИ : завуч кафедри терапевтичної стоматології ЛНМУ імені Данила Галицького
доц., к.мед.н. Пасько О.О.,

завуч кафедри ортодонції ЛНМУ імені Данила Галицького
доц., к.мед.н. Мусій-Семенців Х.Г.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

« Пропедевтика ортопедичної стоматології »

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 221 «Стоматологія»

освітньої програми *магістра* стоматології

Опис навчальної дисципліни.

Пропедевтика ортопедичної стоматології - це навчальна дисципліна, що:

- а) ґрунтується на вивченні студентами морфологічних дисциплін, фізіології, фармакології, патоморфології, патофізіології, пропедевтики ортопедичної стоматології й інтегрується з цими дисциплінами;
- б) закладає основи вивчення студентами теоретичних знань, опануванню практичними навичками та вміннями з ортопедичної стоматології, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку та формування умінь застосувати знання та навички у професійній діяльності;
- в) формує майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, закладає основи здорового способу життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів (СРС).

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів ортопедичної стоматології.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними, бо передбачають:

- 1) обстеження пацієнтів в клінічному кабінеті з використанням стоматологічного обладнання та інструментарію;
- 2) проведення аналізу діагностичних моделей пацієнтів з різними видами патології зубо-щелепного апарату, вибору методів відновлення дефектів зубів та зубних рядів;
- 3) відпрацювання студентами практичних навичок під час клінічного прийому тематичних пацієнтів,
- 4) вирішення ситуаційних задач (оцінка діагностичних моделей, оклюдограм, даних рентгенологічного обстеження та ін.), що мають клінічне спрямування, а також вирішування тестових ситуаційних задач .

Студенти на практичних заняттях, під час клінічного прийому пацієнтів заповнюють медичну карту обстежуваного пацієнта, а також рекомендується заповнювати іншу звітну документацію (щоденник роботи лікаря, наряди на виконання зуботехнічних робіт).

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них				Рік навч.	Види контролю
	Всього годин/кредитів	Аудиторних		СРС		
		Лекцій (год)	Практ. Занять (год)			
«Пропедевтика ортопедичної стоматології» Змістових	4,0 кредита ICTS/120год	10	50	60	2 курс (III, IV семестри)	Залік, диференційний залік

модуль 2						
за семестрами						
Модуль 1	45 год/1,5 кред.	6	16	23	III семестр	Залік
Модуль 2	75 год/2,5 кред.	4	34	37	IV семестр	Диференційний залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології»

є:

- Анатомічна будова нижньої та верхньої щелеп. Жувальна та м'язова мускулатура. Будова, функція, призначення.
- Будова зубів, зубних рядів. Характеристика зубних дуг. Будова та функція пародонту. Особливості будови слизової оболонки ротової порожнини.
- Сконево-нижньощелеповий суглоб. Анатомічна будова, основні елементи суглобу, функція. Порівняльна характеристика суглобів хижаків, гризунів та жуйних. Взаємозв'язок між формою та функцією сконево-нижньощелепного суглоба. Площини співставлення.
- Артикуляція та оклюзія. Види оклюзії. Основні положення, що характеризують оклюзійні співвідношення.
- Прикус. Види прикусу. Характеристика ортогнатичного прикусу.
- Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування та рухи нижньої щелепи в умовах фізіологічної норми.
- Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.
- Схема нервово-м'язової регуляції функцій зубощелепної системи. Анатомічні особливості іннервації тканин щелепно-лицевої ділянки, їх значення для провідникового знечуження. Зони знебоління при проведенні периферичної анестезії на верхній та нижній щелепах.
- Організаційні принципи роботи ортопедичного відділення. Устаткування клініки. Вивчення організації робочого місця лікаря ортопеда, інструментарій. Техніка безпеки.
- Організаційні принципи роботи зуботехнічної лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем зубного техника та спеціальних приміщень зуботехнічної лабораторії. Техніка безпеки.
- Медична документація. Обстеження хворих в клініці ортопедичної стоматології. Правила заповнення історії хвороби ортопедичного хворого.
- Клінічні методи обстеження ортопедичних хворих.
- Параклінічні методи обстеження ортопедичних хворих.
- Класифікація захворювань зубо-щелепної системи. Формулювання діагнозу.
- Класифікація відбиткових матеріалів та відбитків. Загальні вимоги до відбиткових матеріалів та відбитків. Відбиткові ложки та їх різновиди.
- Кристалізуючі та термопластичні відбиткові матеріали. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Методи отримання відбитків даними матеріалами.
- Альгінатні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків альгінатними масами.
- Силіконові відбиткові маси. Класифікація. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків силіконовими масами.
- Поліефірні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків поліефірними масами.
- Правила підбору відбиткового матеріалу та ложок. Технологічні етапи зняття відбитків у залежності від методики та вибраного матеріалу.

- Класифікація моделей щелеп. Виготовлення моделей та правила оформлення їх цоколя. Матеріали для виготовлення моделей. Правила загіпсовки моделей в оклюдатор та артикулятор.
- Дезінфекція відбитків. Вибір засобу відповідно до типу матеріалу. Асептика та антисептика в стоматології. Основні принципи.
- Відбитки та відбиткові матеріали (підсумкове заняття)
- Клінічна картина патологічних станів зубощелепної ділянки. (дефекти твердих тканин зуба, часткова та повна втрата зубів.)
- Вкладки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення вкладок.
- Штучні коронки. Металеві, пластмасові, керамічні. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення коронок.
- Штучні комбіновані коронки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення комбінованих коронок.
- Мостоподібні протези. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення мостоподібних протезів.
- Знімні конструкції протезів (часткові та повні знімні пластинкові протези). Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення знімних конструкцій протезів.
- Бюгельні протези. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення

Міждисциплінарні зв'язки

«Пропедевтика ортопедичної стоматології» як дисципліна

- ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини, гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної фізики, біоорганічної та неорганічної хімії, мікробіології, вірусології, імунології та інтегрується з ними;
- закладає основи для вивчення студентами власне ортопедичної стоматології;
- базується на певних знаннях з вивчених дисциплін: матеріалознавство в стоматології та ергономіка в стоматології;

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «пропедевтика ортопедичної стоматології» є вміти:

Аналізувати стан здоров'я пацієнтів на підставі даних обстеження.

Вирізнити та задокументувати провідний клінічний симптом або синдром шляхом використання даних анамнезу та огляду пацієнтів.

Здійснювати диференційну діагностику стоматологічних захворювань з використанням даних лабораторного та інструментального обстеження пацієнтів, найбільш вірогідного або синдромного діагнозу.

Сформулювати найбільш вірогідний нозологічний або синдромний діагноз стоматологічного захворювання шляхом зіставлення зі стандартами, з використанням даних анамнезу та огляду пацієнта, на основі провідного клінічного симптому або синдрому.

Визначати принципи лікування стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Класифікувати види лікування на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу.

Демонструвати володіння методами застосування стандартів надання амбулаторної стоматологічної допомоги.

Розкрити зміст схеми лікування стоматологічного пацієнта на підставі попереднього діагнозу, з дотриманням відповідних етичних та юридичних норм.

Оцінювати інформацію про стан стоматологічного здоров'я населення у взаємозв'язку з чинниками, що мають на нього вплив.

Відносити до категорії, обробляти та аналізувати необхідну медичну інформацію з визначеного джерела з використанням сучасних інформаційних технологій.

Опрацьовувати стандартні технології ведення медичної документації (амбулаторної карти, історії хвороби, щоденнику обліку виконаної роботи, зведеної відомості) щодо пацієнта.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «пропедевтика ортопедичної стоматології» є навчити студентів:

- проводити обстеження стоматологічного хворого;
- трактувати функціональну анатомію зубощелепного апарату;
- застосовувати основні принципи асептики, антисептики, знеболювання;
- аналізувати результати обстеження стоматологічного хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці ортопедичної стоматології;

• проводити обстеження хворих функціональними методами, а також адаптувати знання студентів із нормальної анатомії до вимог клініки ортопедичної стоматології для клінічного використання цих знань при виготовленні ортопедичних конструкцій, підготування ротової порожнини до протезування. Вивчити функціональні групи жувальних і м'язів, їх прикріплення, функцію.

1.3 Компетентності та результати навчання

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей** (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів у Стандарті).

- Інтегральні:

Здатність розв'язувати задачі та проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій.

- Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитись та бути сучасно навченим
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватись іншими мовами
5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
7. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації, здатність працювати автономно
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
9. Здатність до вибору стратегії спілкування
10. Здатність працювати у команді
11. Навички міжособистісної взаємодії.
12. Здатність діяти на основі етичних міркувань
13. Навички здійснення безпечної діяльності
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт
15. Прагнення до збереження навколишнього середовища
16. Здатність діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо

- Спеціальні:

1. Визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності стоматолога- ортопеда
2. Усвідомлення морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста, правил професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології

3. Сприяння здоровому психологічному мікроклімату в колективі, засвоєння правових норм взаємовідносин правових норм взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт».
4. Ознайомлення із структурою ортопедичного кабінету, відділення, зуботехнічної лабораторії. Вивчення основного стоматологічного інструментарію, що застосовується в клініці ортопедичної стоматології. Демонстрація на фантомах вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, використовувати стоматологічне та зуботехнічне обладнання. Демонстрація на фантомах ходу обстеження ортопедичного пацієнта. Демонстрація на фантомах анатомічних утворів щелепно-лицевої ділянки.
5. Демонстрація роботи з різними видами відбиткових матеріалів та зняття відбитків
6. Знання технологічних етапів виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій, що застосовуються для ортопедичної реабілітації пацієнтів.
7. Virізнєння особливостей застосування принципів асептики та анти-септики в клініці ортопедичної стоматології. Вивчення сучасних вимог до стерилізації інструментів в клініці ортопедичної стоматології. Усвідомлення важливості дотримання правил асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології. Засвоєння норм контролю за ефективністю стерилізації. Визначення методів попередження поширення інфекції у відділення ортопедичної стоматології.

Матриця компетентностей

	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитись та бути сучасно навченим	Знати сучасні тенденції розвитку галузі та показники, що їх характеризують	Вміти проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професії	Знати особливості професійної діяльності лікаря-стоматолога	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Формувати комунікаційну стратегію у процесі навчання	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для вирішення практичних питань	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень
4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватись іншими мовами	Знати державну мову, включно професійного спрямування. Володіти іноземними мовами на рівні, достатньому для професійного спілкування	Вміти користуватись державною та іноземними мовами для здійснення професійної діяльності та спілкування	Формувати комунікаційну стратегію у процесі навчання.	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності.
5	Навички використання інформаційних та	Мати сучасні знання в галузі інформаційних та	Вміти використовувати інформаційні та комуніка-	Використовувати інформаційні та комунікаційні	Нести відповідальність за безперервний

	комунікаційних технологій	комунікаційних технологій, що застосовуються у процесі навчання.	цінні технологій у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	технологій у процесі навчання.	розвиток професійних знань та умінь.
6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	Мати необхідні знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у процесі навчання.	Вміти використовувати інформаційні технології у професійній галузі для пошуку, опрацювання та аналізу нової інформації із різних джерел	Використовувати інформаційні технології у процесі навчання.	Нести відповідальність за безперервний розвиток професійних знань та умінь.
7	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації, здатність працювати автономно	Знати методи реалізації знань у вирішенні практичних завдань	Вміти використовувати фахові знання для адаптації та дій новій ситуації.	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності	Нести відповідальність за якість використання професійних умінь у новій ситуації.
8	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	Знати методи реалізації знань у виявленні, постановці та вирішенні проблем професійної діяльності	Вміти використовувати фахові знання для виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Встановлювати зв'язки із суб'єктами практичної діяльності з метою виявлення, постановки та вирішення проблем професійної діяльності	Нести відповідальність за обґрунтованість прийнятих рішень щодо вирішення проблем професійної діяльності.
9	Здатність до вибору стратегії спілкування	Знати методи реалізації знань у виборі стратегії спілкування з пацієнтами та колегами	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування з пацієнтами та колегами	Формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
10	Здатність працювати у команді	Знати способи колективної взаємодії	Під час роботи у команді	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час колективної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у процесі навчання
11	Навички міжособистісної взаємодії.	Знати способи міжособистісної взаємодії з колегами та пацієнтами	Вміти використовувати знання для вибору стратегії спілкування під час міжособистісної взаємодії	Формувати комунікаційну стратегію у процесі навчання	Нести відповідальність за безперервний професійний розвиток з високим рівнем автономності
12	Здатність діяти на основі етичних	Знати морально-етичні принципи	Використовувати в професійній	Дотримуватись під час професійної	Нести персональну відповідаль-

	міркувань.	медичного спеціаліста та правила професійної субординації.	діяль-ності морально-етичні принципи медичного працівника та правила професійної субординації.	діяльності морально-етичних принципів медичного працівника та правил професійної субординації.	ність за дотримання морально-етичних принципів медичного спеціаліста і правил професійної субординації.
13	Навички здійснення безпечної діяльності	Здатність оцінювати рівень небезпеки при виконанні професійних завдань	Вміти здійснювати професійну діяльність з дотриманням правил безпеки	Забезпечувати виконання професійної діяльності з дотриманням правил безпеки	Нести персональну відповідальність за дотримання правил безпеки при виконання професійних завдань
14	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт	Здатність оцінювати та забезпечувати якість при виконанні професійних завдань.	Знати методи оцінки показників якості діяльності.	Вміти забезпечувати якісне виконання професійної діяльності.	Встановлювати зв'язки для забезпечення якісного виконання робіт
15	Прагнення до збереження навколишнього середовища	Здатність оцінити стан навколишнього середовища	Вміти аналізувати показники якості навколишнього середовища	Забезпечувати якісне виконання професійних завдань в умовах збереження навколишнього середовища	Нести персональну відповідальність за дотримання правил збереження навколишнього середовища при виконанні професійних завдань
16	Здатність діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо	Знати свої соціальні та громадянську права та обов'язки	Формувати своє громадянську та соціальну позицію	Формувати свою громадянську та соціальну позицію	Нести відповідальність за свою громадянську та соціальну діяльність
Фахові компетентності					
1	Визнавати морально-етичні та професійні правила діяльності стоматолога-ортопеда	Знати основні положення етичного кодексу стоматолога	Використовувати в практичній діяльності етичний кодекс лікаря-стоматолога	Дотримуватись положень етичного кодексу лікаря-стоматолога під час спілкування з пацієнтами та колегами	Нести персональну відповідальність за дотримання у практичній діяльності положень етичного кодексу лікаря-стоматолога
2	Усвідомлення морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста, правил професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Знати морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедичної стоматології	Використовувати в практичній діяльності морально-деонтологічні принципи медичного спеціаліста і правила професійної субординації в клініці ортопедич-	Дотримуватись під час професійної діяльності морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста, правил професійної субординації в клініці ортопедичної	Нести персональну відповідальність за дотримання морально-деонтологічних принципів медичного спеціаліста, правил професійної субординації в

			ної стоматології	стоматології	клініці ортопедичної стоматології
3	Сприяння здоровому психологічному мікроклімату в колективі, засвоєння правових норм взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт».	Знати чинні правові норми взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт».	Використовувати в практичній діяльності правові норми взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт». Вміти формувати здоровий психологічний мікроклімат в колективі.	Дотримуватись під час професійної діяльності правових норм взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт». Підтримувати здоровий психологічний мікроклімат в колективі.	Нести персональну відповідальність за дотримання чинних правових норм взаємовідносин «лікар-стоматолог-ортопед – пацієнт».
4	Ознайомлення із структурою ортопедичного кабінету, відділення, зуботехнічної лабораторії. Вивчення основного стоматологічного інструментарію, що застосовується в клініці ортопедичної стоматології. Демонстрація на фантомах вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, використовувати стоматологічне та зуботехнічне обладнання. Демонстрація на фантомах ходу обстеження ортопедичного пацієнта. Демонстрація на фантомах анатомічних утворів щелепно-лицевої ділянки.	Знати устаткування ортопедичного стоматологічного кабінету та зуботехнічної лабораторії. Знати структуру стоматологічного відділення та зуботехнічної лабораторії. Знати медичну документація та правила її заповнення. Знати алгоритм проведення обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології.	Вміти користуватись устаткуванням стоматологічного кабінету, основним стоматологічним інструментарієм, що використовується в клініці ортопедичної стоматології. Вміти заповнювати первинну медичну документацію.	Взаємодіяти з молодшим медичним персоналом при користуванні устаткуванням стоматологічного кабінету та основним стоматологічним інструментарієм. Спілкуватись і взаємодіяти з колегами і викладачем під час проведення огляду пацієнта та заповнення медичної документації.	Нести персональну відповідальність за правильність користування устаткуванням стоматологічного кабінету та основним стоматологічним інструментарієм та проведення огляду пацієнта та заповнення медичної документації.

5	Демонстрація роботи з різними видами відбиткових матеріалів та зняття відбитків	Знати алгоритм зняття відбитків із застосуванням різних груп відбиткових матеріалів	Вміти знімати відбитки із застосуванням різних груп відбиткових матеріалів	Спілкуватись і взаємодіяти з колегами і викладачем під час проведення маніпуляції зняття відбитка.	Нести персональну відповідальність під час проведення маніпуляції зняття відбитка.
6	Знання технологічних етапів виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій, що застосовуються для ортопедичної реабілітації пацієнтів.	Знати матеріали, з яких виготовляють ортопедичні конструкції. Знати технологічні етапи виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій, що застосовуються для ортопедичної реабілітації пацієнтів.	Вміти використовувати знання з матеріалознавства для розуміння технологічних етапів виготовлення різних видів ортопедичних конструкцій, що застосовуються для ортопедичної реабілітації пацієнтів.	Встановлювати відповідні зв'язки між матеріалознавством та технологією виготовлення ортопедичних конструкцій.	Нести персональну відповідальність за знання правил безпеки під час виготовлення ортопедичних конструкцій.
7	Вирізнєння особливостей застосування принципів асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології. Вивчення сучасних вимог до стерилізації інструментів в клініці ортопедичної стоматології. Усвідомлення важливості дотримання правил асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології. Засвоєння норм контролю за ефективністю стерилізації. Визначення методів попередження поширення інфекції у відділення ортопедичної стоматології.	Знати основні принципи асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології, сучасні методи дезінфекції та стерилізації стоматологічного обладнання та інструментарію.	Вміти організувати дезінфекцію та стерилізацію стоматологічного обладнання та інструментарію та здійснення контролю за ефективністю стерилізації.	Усвідомити важливість дотримання правил асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології,	Визначити методи попередження поширення інфекції у відділення ортопедичної. Нести персональну відповідальність за дотриманням норм асептики та антисептики в клініці ортопедичної стоматології.

У результаті вивчення дисципліни «пропедевтика ортопедичної стоматології» студент повинен:

- знати анатомічну будову нижньої та верхньої щелеп;
- знати анатомічну будову жувальної та мимічної мускулатури;

- знати будову зубів та зубних рядів;
- знати будову та функції пародонту;
- знати анатомічну будову, основні елементи та функцію скронево-нижньощелепного суглоба;
- пояснювати різницю між артикуляцією та оклюзією;
- пояснювати взаємозв'язок між формою та функцією скронево-нижньощелепного суглоба;
- вміти охарактеризувати ортогнатичний прикус;
- пояснювати біомеханіку рухів нижньої щелепи;
- пояснювати функціональну анатомію компонентів жувального апарату;
- аналізувати фактори оклюзії;
- порівнювати різні види артикуляторів;
- вміти пояснити нервово-м'язової регуляції функцій зубощелепної системи;
- знати зони знеболення при проведенні переферичної анестезії на верхній та нижній щелепах.
- орієнтуватись в організаційних принципах роботи ортопедичного відділення;
- знати види інструментарію для проведення маніпуляцій;
- знати організацію робочого місця лікаря ортопеда;
- орієнтуватись в організаційних принципах роботи зуботехнічної лабораторії;
- ознайомитись з місцем роботи зубного техника;
- засвоїти техніку безпеки роботи в ортопедичному відділенні;
- знати клінічні методи обстеження ортопедичних хворих;
- знати параклінічні методи обстеження ортопедичних хворих;
- вміти заповнювати медичну документацію;
- вміти обстежити хворого в клініці ортопедичної стоматології;
- засвоїти класифікацію зубо-щелепної системи;
- вміти формулювати діагноз.
- знати класифікацію відбиткових матеріалів та відбитків;
- знати вимоги до різних видів відбиткових матеріалів;
- вміти підібрати відбиткову ложку;
- знати фізико-хімічні властивості різних груп відбиткових матеріалів;
- обґрунтовувати показання до застосування певних відбиткових мас;
- знати технологію зняття відбитків;
- підбирати відбитковий матеріал та ложки відповідно до клінічної картини;
- класифікувати моделі щелеп;
- вміти зафіксувати моделі в артикулятор;
- вибирати засіб дезінфекції відповідно до типу відбиткового матеріалу;
- пояснювати основні принципи асептики та антисептики в стоматології.
- Вміти розпізнавати клінічні картини різних патологічних станів зубощелепної ділянки;
- Знати етіологію дефектів твердих тканин зубів;
- Знати етіологічні чинники часткової та повної втрати зубів;
- Пояснювати визначення основних ортопедичних конструкцій;
- Знати класифікації основних ортопедичних протезних конструкцій;
- Вміти провести порівняльну оцінку вкладок та пломб;
- Проводити порівняльну характеристику штучних комбінованих коронок між собою;
- Знати основні та допоміжні матеріали для виготовлення вкладок, штучних коронок, знімних конструкцій протезів;
- Проводити порівняльну характеристику знімних протезних конструкцій;
- Знати конструктивні особливості вкладок, штучних коронок, знімних протезних конструкцій.

Та мати стійкі знання щодо наступних питань:

Анатомічна будова верхньої та нижньої щелеп. Контрфорси верхньої щелепи та їх роль у передачі жувального тиску. Вплив функціонального навантаження на анатомічну будову нижньої щелепи;

Анатомічна будова м'якого піднебіння. Клінічна анатомія м'якого та твердого піднебіння.

Класифікація жувальних м'язів за ознакою головної функції. М'язи, що піднімають, опускають, висувають нижню щелепу, їх прикріплення; основна та додаткова функції. Мімічні м'язи, прикріплення та призначення. Жувальні та мімічні м'язи – спільні риси та відмінності.

Мікро- та макроскопічна будова зуба. Ознаки приналежності кожного з зубів до певної сторони щелепи. Зубна дуга, її форма, чинники, що забезпечують її стійкість. Альвеолярна, зубна і базальна дуги.

Анатомічна будова скронево-нижньощелепного суглоба людини. Роль суглобової капсули та місця її прикріплення. Роль і функції екстра- та інтракапсулярних зв'язок. Залежність функції скронево-нижньощелепового суглоба від його анатомічної будови. Будова і основні функції суглоба хижака. Будова і основні функції суглоба гризуна. Будова і основні функції суглоба жуйних.

Визначення поняття артикуляція, оклюзія. Види оклюзії, оклюзійні, м'язові і суглобові характеристики оклюзії. Характеристика центральної оклюзії. Поняття центрального співвідношення щелеп. Характеристика положення фізіологічного спокою. Характеристика оклюзійної висоти. Центральне співвідношення. Рухи нижньої щелепи в сагітальній, горизонтальній, фронтальній площинах. Функціональні рухи (жування). Бруксизм. Двустороння збалансована оклюзія. Одностороння збалансована оклюзія (групова функція).

Різновиди фізіологічних прикусів. Ознаки ортогнатичного прикусу, які відносяться до передніх зубів. Ознаки ортогнатичного прикусу, які відносяться до бічних зубів. Ознаки ортогнатичного прикусу, які відносяться до усієї дуги. Суглобові і м'язові ознаки, що характеризують ортогнатичний прикус. Варіанти нормогнатичних прикусів та їх відмінні риси від ортогнатичного.

Характеристика рухів нижньої щелепи. Рухи нижньої щелепи у вертикальній площині: м'язи, що беруть участь у відкриванні рота; м'язи, що беруть участь у закриванні рота; рухи суглобової головки у суглобі при відкриванні і закриванні рота. Рухи нижньої щелепи у сагітальній площині: м'язи, що беруть участь у висуванні нижньої щелепи допереду; кут сагітального суглобового шляху; кут сагітального різцевого шляху; можливі оклюзійні контакти при передній оклюзії (трьохпунктний контакт Бонвіля). Трансверзальні рухи нижньої щелепи: м'язи, що забезпечують трансверзальні рухи нижньої щелепи; рухи, що здійснюють суглобові головки у СНЩС; кут Беннета, готичний кут; оклюзійні співвідношення при трансверзальних рухах – робоча і балансуєча сторони.

Оклюдатори. Класифікація артикуляторів. Артикулятори, які не регулюються. Артикулятори, які частково регулюються. Повністю регулюємі артикулятори. Діагностичні моделі. Отримання відбитків для діагностичних моделей. Вибір артикулятора для вивчення діагностичних моделей. Лицеві дуги. Кінематичні лицеві дуги. Артикулятори - аркон і нонаркон. Реєстрація центрального співвідношення. Перенос положення ЦС в артикулятор. Реєстрація центрального співвідношення. Реєстрація співвідношення щелеп при частковій втраті зубів.

Анатомічні особливості іннервації тканин щелепно-лицевої ділянки, їх значення для провідникового знечулення. Зони знеболення при проведенні переферичної анестезії на верхній та нижній щелепах. Показання до проведення знеболення на ортопедичному прийомі. Обстеження пацієнта перед проведенням знеболення. Протипоказання для проведення різних видів знеболення. Методики проведення знеболення (аплікаційна, провідникова, інфільтраційна). Засоби для різних видів знеболення. Аплікаційне знеболення. Принципи дозування місцевих анестетиків. Протипоказання до використання анестетиків з вазоконстрикторами. Механізм дії локальних анестетиків. Помилки та ускладнення при проведенні знеболення. Алергічні реакції: набряк Квінке, анафілактичний шок. Клінічні прояви, невідкладна допомога. Вірусний гепатит, ВІЧ, абсцес, флегмона, тризм, гематома, набряк, некроз тканин, парестезії).

Основи організації надання ортопедичної допомоги різним категоріям населення. Вимоги до організації ортопедичного відділення, кабінету. Обладнання ортопедичного кабінету,

інструментарій та його призначення, медикаменти, матеріали.

Робоче місце лікаря-ортопеда, матеріально-технічного забезпечення, матеріалів та інструментарію. Техніка безпеки при роботі із стоматологічним обладнанням, інструментарієм та матеріалами.

Призначення та організація роботи зуботехнічної лабораторії. Основні та допоміжні приміщення зуботехнічної лабораторії, санітарно-гігієнічні вимоги до них. Матеріально-технічне забезпечення, обладнання спеціальних приміщень зуботехнічної лабораторії. Організація робочого місця зубного техника, обладнання, інструментарій. Техніка безпеки під час роботи у зуботехнічній лабораторії. Надання першої медичної допомоги при термічних, хімічних опіках, ураженні електричним струмом, пошкодженні очей, шкіри, дихальних шляхів виробничим пилом, ультрафіолетовим випромінюванням.

Правила прийому і обстеження хворих у клініці ортопедичної стоматології. Підготовка пацієнта і робочого місця до обстеження. Послідовність обстеження. Методи клінічного обстеження ортопедичних хворих. Історія хвороби та правила її заповнення. Класифікація дефектів коронкової частини зубів за Блемом. Методика розрахунків жувальної ефективності за Агаповим, Оксманом. Класифікація дефектів зубних рядів за Кенеді та Бетельманом. Визначення діагнозу, його складові. Важливість статусу амбулаторної карти як документу.

Анамнез та клінічне обстеження. Основні скарги. Медичний анамнез. Стоматологічний анамнез. Обстеження. Зовнішній загальний огляд. Сконево-нижньощелепний суглоб. Обстеження жувальної мускулатури. Внутрішньоротове обстеження. Обстеження пародонта (ясна, пародонт, клінічний рівень прикріплення). Дентальна карта. Оклюзійне обстеження (контакт зубів у центральном співвідношенні та в центральній оклюзії). Загальне розташування зубів, бічні та протрузійні контакти. Оцінка наявних ортопедичних конструкцій. Правила прийому і обстеження хворих у клініці ортопедичної стоматології. Підготовка пацієнта і робочого місця до обстеження. Послідовність обстеження. Методи клінічного обстеження ортопедичних хворих. Історія хвороби та правила її заповнення. Класифікація дефектів коронкової частини зубів за Блемом. Методика розрахунків жувальної ефективності за Агаповим, Оксманом. Класифікація дефектів зубних рядів за Кенеді та Бетельманом.

Спеціальні (додаткові) методи обстеження: рентгенографічні методи обстеження. Цифрова рентгенографія. Панорамні рентгенограми. Комп'ютерна томографія. Діагностичні моделі. Гальванометрія. Мастикаціографія. Електроміографія. Реографія. Термоодонтодіagnostика. Електроодонтодіagnostика. Гнатодинамометрія. Методи визначення ефективності жування (статичний за Агаповим; функціональні жувальні проби за І.С.Рубіновим). Діагноз. Обґрунтування діагнозу. Історія хвороби, правила її ведення. План та задачі ортопедичного лікування. Попереднє лікування перед протезуванням. Види та задачі протезування. Додаткові методи обстеження. Рентгенографія. Електроодонтодіagnostика. Статичні методи дослідження жувальної ефективності. Жувальні проби. Класифікація дефектів зубних рядів за Кенеді. Класифікація дефектів зубних рядів за Бетельманом.

Класифікація патологічних станів зубощелепної системи за МКХ-10. Етіологія дефектів твердих тканин зубів. Дефекти твердих тканин зубів каріозного походження. Дефекти твердих тканин зубів некаріозного походження. Визначення діагнозу, його складові. Важливість статусу амбулаторної карти як документу.

Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова нижньої та верхньої щелеп. Жувальна та мимічна мускулатура. Будова, функція, призначення. Будова зубів, зубних рядів. Характеристика зубних дуг. Будова та функція пародонту. Особливості будови слизової оболонки ротової порожнини. Сконево-нижньощелеповий суглоб. Анатомічна будова, основні елементи суглобу, функція. Порівняльна характеристика суглобів хижаків, гризунів та жуйних. Взаємозв'язок між формою та функцією сконево-нижньощелепного суглоба. Площини співставлення. Артикуляція та оклюзія. Види оклюзії. Основні положення, що характеризують оклюзійні співвідношення. Прикус. Види прикусу. Характеристика ортогнатичного прикусу. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування та рухи нижньої щелепи в умовах фізіологічної норми. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи. Схема нервово-м'язової регуляції функцій зубощелепної системи. Анатомічні особливості

іннервації тканин щелепно-лицевої ділянки, їх значення для провідникового знечулення. Зони знеболання при проведенні периферичної анестезії на верхній та нижній щелепах.

Організаційні принципи роботи ортопедичного відділення. Устаткування клініки. Вивчення організації робочого місця лікаря ортопеда, інструментарій. Техніка безпеки. Організаційні принципи роботи зуботехнічної лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем зубного техника та спеціальних приміщень зуботехнічної лабораторії. Техніка безпеки. Медична документація. Обстеження хворих в клініці ортопедичної стоматології. Правила заповнення історії хвороби ортопедичного хворого. Клінічні методи обстеження ортопедичних хворих. Параклінічні методи обстеження ортопедичних хворих. Класифікація захворювань зубо-щелепної системи. Формулювання діагнозу.

Визначення відбитка. Класифікація відбитків. Класифікація відбиткових матеріалів за групами. Вимоги до відбитків. Вимоги до відбиткових матеріалів. Класифікація відбиткових ложок відносно площі прознімання. Класифікація відбиткових ложок за розміром. Класифікація відбиткових ложок за матеріалом виготовлення.

Представники відбиткових матеріалів, що кристалізуються. Основні фізико-хімічні властивості матеріалів, що кристалізуються. Методи отримання медичного гіпсу, його характеристика і структура. Каталізатори та інгібітори кристалізації гіпсу, їх вплив на технологічні характеристики гіпсу. Методика отримання відбитків гіпсом, отримання гіпсових моделей. Цинкоксидевгенольні відбиткові матеріали, їх характеристика.

Основна характеристика термопластичних відбиткових мас. Підготовка робочого місця і хворого для отримання відбитку термопластичними матеріалами. Етапи і методика отримання відбитків термопластичною масою. Недоліки термопластичних мас. Можливі ускладнення при отриманні відбитків термопластичними матеріалами.

Класифікація відбиткових матеріалів. Фізико-хімічні властивості альгінатних відбиткових матеріалів. Показання до використання альгінатних відбиткових матеріалів та основні представники цього типу матеріалів. Відбиткові ложки для зняття відбитків альгінатними відбитковими матеріалами. Етапи та методика отримання відбитка альгінатними матеріалами. Недоліки альгінатних матеріалів. Ускладнення та помилки при знятті альгінатних відбитків.

Фізико-хімічні властивості силіконових відбиткових матеріалів. А і С-силікони – критерій поділу, особливості фізико-хімічних властивостей і представники цих типів матеріалів. Полісульфідні відбиткові матеріали, фізико-хімічні властивості, представники. Показання до використання силіконових відбиткових матеріалів. Етапи отримання відбитка за допомогою силіконових матеріалів.

Фізико-хімічні властивості поліефірних відбиткових матеріалів. Показання до використання, особливості застосування. Етапи зняття відбитків поліефірними матеріалами, правила підбору відбиткової ложки. Апарати для замішування поліефірних матеріалів. Критерії оцінювання відбитків та ускладнення.

Класифікація відбиткових ложок. Правила підбору відбиткових ложок та вимоги до них. Положення хворого під час зняття відбитків. Правила введення відбиткової ложки у ротову порожнину і розміщення її у ротовій порожнині. Етапи отримання відбитка відбитковими матеріалами, що кристалізуються. Етапи отримання відбитка термопластичними матеріалами. Етапи отримання відбитка альгінатними матеріалами. Етапи отримання відбитка силіконовими матеріалами.

Класифікація моделей щелеп. Класифікація гіпсів медичного призначення та їх застосування в залежності від класу. Методи отримання медичного гіпсу, його фізико-хімічна структура і характеристика. Методи отримання високоміцного гіпсу та його фізико-хімічна характеристика. Каталізатори та інгібітори кристалізації гіпсу, їх вплив на технологічні характеристики гіпсу. Методика отримання гіпсових моделей. Методика загіпсовки моделей в артикулятор.

Основні групи засобів для дезінфекції відбитків. Вимоги до дезінфікуючих засобів. Дія дезрозчинів на відбитки з різних матеріалів. Представники дезрозчинів.

Класифікація відбиткових матеріалів та відбитків. Загальні вимоги до відбиткових матеріалів та відбитків. Кристалізуючі та термопластичні відбиткові матеріали. Фізико-

хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Методи отримання відбитків даними матеріалами.

Альгінатні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків альгінатними масами. Силіконові відбиткові маси. Класифікація. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків силіконовими масами. Поліефірні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків поліефірними масами. Правила підбору відбиткового матеріалу та ложок. Технологічні етапи зняття відбитків у залежності від методики та вибраного матеріалу. Класифікація моделей щелеп. Виготовлення моделей та правила оформлення їх цоколя. Матеріали для виготовлення моделей. Правила загіпсовки моделей в оклюдатор та артикулятор. Дезінфекція відбитків. Вибір засобу відповідно до типу матеріалу. Асептика та антисептика в стоматології. Основні принципи.

Класифікація патологічних станів зубощелепної системи за МКХ-10. Етіологія дефектів твердих тканин зубів. Дефекти твердих тканин зубів каріозного походження. Дефекти твердих тканин зубів некаріозного походження. Класифікація дефектів твердих тканин за Блемом. Індекс руйнування оклюзійної поверхні зуба за Мілікевичем (ІРОПЗ). Етіологія часткової та повної втрати зубів. Класифікація часткової втрати зубів за Кенеді. Класифікація атрофії альвеолярного відростка за Келлером та Шредером. Клінічна картина часткової та повної втрати зубів.

Класифікації вкладок за методом виготовлення, за матеріалом, за простотою заміщення твердих тканин зуба. Конструктивні особливості вкладок. Основні та допоміжні матеріали, що застосовуються для виготовлення вкладок.

Визначення штучної коронки як ортопедичної протезної конструкції. Класифікації штучних коронок. Конструктивні особливості штучної коронки (суцільнометалевої, пластмасової, керамічної). Основні та допоміжні матеріали для виготовлення даних видів коронок. Методики виготовлення суцільнометалевої, керамічної та пластмасової коронок.

Визначення комбінованої коронки. Класифікації комбінованих коронок за різними ознаками. Конструктивні особливості кожного виду комбінованої коронки. Методика виготовлення даного виду коронок. Основні та допоміжні матеріали для виготовлення комбінованих коронок.

Визначення мостоподібного протезу. Конструкції мостоподібного протезу залежно від матеріалу виготовлення та виду. Класифікації мостоподібних протезів. Основні та допоміжні матеріали, що використовуються для виготовлення різних типів мостоподібних протезів.

Різновиди часткових знімних конструкцій. Класифікація часткових знімних конструкцій в залежності від клінічної ситуації. Конструктивні особливості різних конструкцій часткових знімних протезів. Протезні конструкції для заміщення повної втрати зубів. Їх конструктивні особливості. Основні та допоміжні матеріали для виготовлення повних знімних конструкцій протезів.

Основні складові частини бюгельного протезу. Призначення. Конструктивні особливості. Різноманіття засобів фіксації бюгельного протезу. Вимоги до бюгельного протезу. Основні та допоміжні матеріали, що використовуються для виготовлення бюгельних протезів.

Клінічна картина патологічних станів зубощелепної ділянки. (дефекти твердих тканин зуба, часткова та повна втрата зубів.) Вкладки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення вкладок. Штучні коронки. Металеві, пластмасові, керамічні. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення коронок. Штучні комбіновані коронки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення комбінованих коронок. Мостоподібні протези. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення мостоподібних протезів. Знімні конструкції протезів (часткові та повні знімні пластинкові протези). Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення знімних конструкцій протезів. Бюгельні

протези. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредитів ЄКТС 120 годин.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»

Тема	лекції	Практичні заняття	СРС
3 семестр			
1.1. Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова нижньої та верхньої щелеп. Жувальна та мимічна мускулатура. Будова, функція, призначення.		2	3
1.2. Будова зубів, зубних рядів. Характеристика зубних дуг. Будова та функція пародонту. Особливості будови слизової оболонки ротової порожнини.		2	3
1.3. Сконево-нижньощелеповий суглоб. Анатомічна будова, основні елементи суглобу, функція. Порівняльна характеристика суглобів хижаків, гризунів та жуйних. Взаємозв'язок між формою та функцією сконево-нижньощелепного суглоба. Площини співставлення.		2	3
1.4. Артикуляція та оклюзія. Види оклюзії. Основні положення, що характеризують оклюзійні співвідношення.		2	3
1.5. Прикус. Види прикусу. Характеристика ортогнатичного прикусу.		2	3
1.6. Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування та рухи нижньої щелепи в умовах фізіологічної норми.		2	3
1.7. Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.		2	3
1.8. Схема нервово-м'язевої регуляції функцій зубощелепної системи. Анатомічні особливості іннервації тканин щелепно-лицевої ділянки, їх значення для провідникового зчучення. Зони знеболання при проведенні периферичної анестезії на верхній та нижній щелепах.		2	2
Разом		16	23
4 семестр			
2.1. Організаційні принципи роботи ортопедичного відділення. Устаткування клініки. Вивчення організації робочого місця лікаря ортопеда, інструментарій. Техніка безпеки. Організаційні принципи роботи зуботехнічної лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем зубного техніка та спеціальних приміщень зуботехнічної лабораторії. Техніка безпеки.		2	2
2.2. Медична документація. Правила заповнення історії хвороби ортопедичного хворого. Клінічні методи обстеження ортопедичних хворих.		2	2

2.3. Параклінічні методи обстеження ортопедичних хворих.		2	2
2.4. Класифікація захворювань зубо-щелепної системи. Формулювання діагнозу.		2	2
2.5. Класифікація відбиткових матеріалів та відбитків. Загальні вимоги до відбиткових матеріалів та відбитків. Відбиткові ложки та їх різновиди.		2	2
2.6. Кристалізуючі та термопластичні відбиткові матеріали. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Методи отримання відбитків даними матеріалами.		2	2
2.7. Альгінатні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків альгінатними масами		2	2
2.8. Силіконові відбиткові маси. Класифікація. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків силіконовими масами		2	2
2.9. Поліефірні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків поліефірними масами		2	2
2.10. Правила підбору відбиткового матеріалу та ложок. Технологічні етапи зняття відбитків у залежності від методики та вибраного матеріалу.		2	2
2.11. Класифікація моделей щелеп. Виготовлення моделей та правила оформлення їх цоколя. Матеріали для виготовлення моделей. Правила загіпсовки моделей в оклюдатор та артикулятор		2	2
2.12. Дезінфекція відбитків. Вибір засобу відповідно до типу матеріалу. Асептика та антисептика в стоматології. Основні принципи		2	2
2.13. Клінічна картина патологічних станів зубощелепної ділянки. (дефекти твердих тканин зуба, часткова та повна втрата зубів.)		2	2
2.14. Вкладки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення вкладок.		2	2
2.15. Штучні коронки. Металеві, пластмасові, керамічні. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення коронок. Штучні комбіновані коронки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення комбінованих коронок		2	2
2.16. Мостоподібні протези. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення мостоподібних протезів		2	2
2.17. Знімні конструкції протезів (часткові та повні знімні пластинкові протези). Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення знімних конструкцій протезів. Бюгельні протези. Конструктивні особливості.		2	3

Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення			
Разом	4	34	37
Усього годин – 120/4,0 кредити ECTS	10	50	60
Підсумковий контроль	Диференційний залік		

Аудиторна робота –50%, СРС –50%.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»

№ п/п	Тема заняття	Години
3 семестр		
1	Ортопедична стоматологія. Зміст, мета та завдання. Організаційні принципи роботи ортопедичного відділення., Основні стоматологічні захворювання, що підлягають ортопедичному лікуванню. Медична документація. Обстеження хворих.	2
2	Прицільна анатомія зубощелепної системи та біомеханічні принципи її функціонування.	2
3	Методи отримання анатомічних відбитків та моделей. Відбитки та їх характеристика. Відбиткові матеріали.	2
	РАЗОМ	6
4 семестр		
1	Обстеження хворих в клініці ортопедичної стоматології. Медична документація.	2
2	Патологія твердих тканин зуба. Штучні коронки, знімні та незнімні протези. Метали та сплави в клініці ортопедичної стоматології.	2
	РАЗОМ	4
	Кількість лекційних годин з дисципліни	10

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»

№ п/п	Тема заняття	Години
3 семестр		
1.1	Функціональна анатомія жувального апарату. Анатомічна будова нижньої та верхньої щелеп. Жувальна та мимічна мускулатура. Будова, функція, призначення.	2
1.2	Будова зубів, зубних рядів. Характеристика зубних дуг. Будова та функція пародонту. Особливості будови слизової оболонки ротової порожнини.	2
1.3	Скронево-нижньощелеповий суглоб. Анатомічна будова, основні елементи суглобу, функція. Порівняльна характеристика суглобів хижаків, гризунів та жуйних. Взаємозв'язок між формою та функцією скронево-нижньощелепного суглоба. Площини співставлення.	2
1.4	Артикуляція та оклюзія. Види оклюзії. Основні положення, що характеризують оклюзійні співвідношення.	2
1.5	Прикус. Види прикусу. Характеристика ортогнатичного прикусу.	2
1.6	Біомеханіка рухів нижньої щелепи. Жування та рухи нижньої щелепи в умовах	2

	фізіологічної норми.	
1.7	Апарати, що відтворюють рухи нижньої щелепи.	2
1.8	Схема нервово-м'язевої регуляції функцій зубощелепної системи. Анатомічні особливості іннервації тканин щелепно-лицевої ділянки, їх значення для провідникового знечулення. Зони знеболання при проведенні периферичної анестезії на верхній та нижній щелепах.	2
	РАЗОМ	16
4 семестр		
2.1.	Організаційні принципи роботи ортопедичного відділення. Устаткування клініки. Вивчення організації робочого місця лікаря ортопеда, інструментарій. Техніка безпеки. Організаційні принципи роботи зуботехнічної лабораторії. Ознайомлення з робочим місцем зубного техника та спеціальних приміщень зуботехнічної лабораторії. Техніка безпеки.	2
2.2.	Медична документація. Правила заповнення історії хвороби ортопедичного хворого. Клінічні методи обстеження ортопедичних хворих.	2
2.3.	Параклінічні методи обстеження ортопедичних хворих.	2
2.4.	Класифікація захворювань зубо-щелепної системи. Формулювання діагнозу.	2
2.5.	Класифікація відбиткових матеріалів та відбитків. Загальні вимоги до відбиткових матеріалів та відбитків. Відбиткові ложки та їх різновиди.	2
2.6.	Кристалізуючі та термопластичні відбиткові матеріали. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Методи отримання відбитків даними матеріалами.	2
2.7.	Альгінатні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків альгінатними масами	2
2.8.	Силіконові відбиткові маси. Класифікація. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків силіконовими масами	14
2.9.	Поліефірні відбиткові маси. Фізико-хімічні властивості. Показання до застосування, представники. Технологія зняття відбитків поліефірними масами	2
2.10	Правила підбору відбиткового матеріалу та ложок. Технологічні етапи зняття відбитків у залежності від методики та вибраного матеріалу.	2
2.11	Класифікація моделей щелеп. Виготовлення моделей та правила оформлення їх цоколя. Матеріали для виготовлення моделей. Правила загіпсовки моделей в оклюдатор та артикулятор	2
2.12	Дезінфекція відбитків. Вибір засобу відповідно до типу матеріалу. Асептика та антисептика в стоматології. Основні принципи	2
2.13	Клінічна картина патологічних станів зубощелепної ділянки. (дефекти твердих тканин зуба, часткова та повна втрата зубів.)	2
2.14	Вкладки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення вкладок.	2
2.15	Штучні коронки. Металеві, пластмасові, керамічні. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення коронок. Штучні комбіновані коронки. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення комбінованих коронок	2
2.16	Мостоподібні протези. Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення мостоподібних протезів	2
2.17	Знімні конструкції протезів (часткові та повні знімні пластинкові протези). Класифікація. Конструктивні особливості. Характеристика	2

	основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення знімних конструкцій протезів. Бюгельні протези. Конструктивні особливості. Характеристика основних та допоміжних матеріалів, що застосовуються для виготовлення	
	РАЗОМ	34
	Кількість годин практичних занять з дисципліни	50

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОПЕДЕВТИКА ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ»

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
Змістові модулі 1-2			
1	Історія розвитку ортопедичної стоматології. Внесок українських вчених у розвиток ортопедичної стоматології. Львівська школа лікарів ортопедів-стоматологів.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Анатомічна будова верхньої та нижньої щелеп. Передача жувального тиску на кістки лицевого скелету. Контрфорси.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
3	М'язева система щелепно-лицевої ділянки. Функції основної та додаткової груп жувальних м'язів.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
4	Будова та механізми рухів скронево-нижньощелепного суглобу.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
5	Вертикальні та трансверзальні рухи нижньої щелепи.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
	РАЗОМ	23	
4 семестр			
1	Технології штампування металевих коронок, мостородібних протезів	4	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Технології лиття металевих коронок, мостоподібних протезів, каркасів знімних конструкцій протезів.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
3	Технологія виготовлення пластмасових ортопедичних конструкцій.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
4	Історичний розвиток відбиткових матеріалів.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
5	Порівняльна характеристика відбиткових матеріалів.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
6	Технологія пайки та зварювання частин ортопедичних конструкцій та сфери застосування. Способи та технологія обробки ортопедичних конструкцій.	5	Поточний контроль на практичних заняттях

7	Гігієнічні вимоги та норми надання стоматологічної ортопедичної допомоги.	5	Поточний контроль на практичних заняттях
8	Інструментальні методи обстеження пацієнтів (пальпація, перкусія, аускультация, зондування).	5	Поточний контроль на практичних заняттях
	РАЗОМ	37	
	Разом СРС з дисципліни	60	

7. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні роботи, магістерські роботи) **не передбачені**.

8. Методи навчання:

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є :

- Лекції;
- Практичні заняття;
- Самостійна робота.

Тематична плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи забезпечують опрацювання у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології».

Теми лекційного курсу розкривають найважливіші питання відповідних розділів дисципліни «Пропедевтика ортопедичної стоматології».

Тривалість практичного заняття – 2 академічні години. Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом в фантомних класах та клінічних кабінетах кафедри.

Проведення практичного заняття передбачає:

- Контроль виконання відповідних завдань самостійної роботи студента ;
- Контроль виконання студентом домашнього завдання в робочому зошиті;
- Індивідуальне усне опитування студентів з роз'ясненням окремих питань теми поточного заняття;
- Відповіді на запитання студентів;
- Самостійне опрацювання практичних навичок відповідно до тематики заняття під пильним контролем викладача;
- Визначення кінцевого рівня знань студентів, що проводиться шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального опитування або вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми та пропонує перелік рекомендованої літератури для його підготовки.

Самостійна робота студента передбачає:

- Теоретичну підготовку до практичного заняття;
- Самостійне опрацювання тем, що не входить до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового контролю.

9. Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю.

Форма підсумкового контролю – відповідно до навчального плану – диференційований залік у вигляді тестового письмового контролю.

Критерії оцінювання:

контрольні заходи включають поточний та підсумковий семестровий контроль.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною ((відмінно, добре, задовільно, незадовільно). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеня складності;

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінка «задовільно» ставиться студентові на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання є семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є диференційований залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до диференційованого заліку становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80

4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні диференційованого заліку становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні диференційованого заліку - не менше 50.

Оцінка з дисципліни, яка завершується диференційованим заліком визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за виконання індивідуальних тестових завдань на останньому занятті (не менше 50).

Бали студентів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 120 до 139 балів	3
Нижче мінімальної кількості балів	2

13. Методичне забезпечення

1. Тексти та мультимедійні презентації лекцій.
2. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
3. Тестові завдання для поточного іцінювання знань студентів.
4. Алгоритми зняття відбитків.
5. База тестових завдань для підготовки до диференційованого заліку.
6. Буклети тестових завдань для диференційованого заліку 15 варіантів по 80 питань.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Макєєв В.Ф., Ступницький Р.М. Теоретичні основи ортопедичної стоматології.- Львів, 2010.-394с.
2. Неспрядько В.П., Рожко М.М. Ортопедична стоматологія. Київ, Книга плюс, 2003.
3. Атлас анатомії з біомеханікою жувального апарату. Навч.пос. для студ. Вищих мед. закладів освіти I-II рівня акредитації (М.Д. Король, Л.С. Коробейников, Д.Д. Кіндій, В.В. Ярковий, П.М. Скрипніков. За ред. М.Д. Короля.-Полтава, 2002. -223 с.
4. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. - К.; Книга плюс, 2006. - 544 с.
5. Каламкаров Х.А. Ортопедическое лечение при помощи металокерамики. М.:Медицина.-1997.
6. Жулев Н.И. Несъемное протезирование. Нижний Новгород, 1997.
7. Хоманн А., Хильнер В. Конструкции частичного зубного протеза. Науч.ред. узд. На русск.яз. проф. В.Ф.Макеев. Пер. с нем. - Львов: ГалДент, 2002.- 192 с
8. Жулев Е.Н. Клиника, диагностика и ортопедическое лечение заболеваний пародонта. Н.Новгород. -2003. - 276 с.
9. Нападов Н.А. Материалы для протезирования в стоматологии.
10. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1997
11. Жулев Е.Н. Несъемные протезы. Теория, клиника и лабораторная техника.- Н/Новгород, 1995.
12. Окклюзия и клиническая практика / под ред. И. Клинеберга, Р.Джагера; Пер. с англ.; Под общ.ред. М.М.Антоника. - М.: МЕДпресс-информ, 2006.-200с.
13. Хватова В.А. Клиническая гнатология.-М.: Медицина-2005.- 295с.
14. Хватова В.А. Функциональная диагностика и лечение в стоматологии. М.: «Медицинская книга», изд-во «Стоматология»,- 2007.-294с.
15. Руководство по ортопедической стоматологии. Протезирование при полном отсутствии зубов. Под ред. И.Ю.Лебеденко, Є.С.Каливграджияна и др. Москва, 2005.
16. Лебеденко И.Ю., Перегудов А.Б., Глебова Т.Э., Телескопические и замковые крепления зубных протезов. - Москва, 2005. - 336 с.

Додаткова:

1. Навчально-довідниковий посібник «Стоматологія: організаційно-правові та гігієнічні аспекти» (затверджено ЦМК МОЗ України 15.06.2006р., протокол № 3) (Кузь Г.М., Баранов М.О., Матвієнко Т.М., Катрушов О.В.).
2. Основи стоматологічної діяльності /Москаленко В.Ф., Бардов В.Г., Дубнов 34 А.В., Омельчук С.Т., Катрушов О.В., Баранов М.О., Кузь Г.М., Матвієнко Т.М. та ін., Київ, 2011.-340с. Рекомендовано як навчально-довідниковий посібник для студентів стоматологічних факультетів ВУЗів, лікарів-інтернів, магістрантів, клінічних ординаторів, лікарів практичної охорони здоров'я (затверджено ЦМК МОЗ України 15.06.2006р., протокол № 3).
3. Навчальний посібник «Алгоритми виконання практичних навичок з ортопедичної стоматології» для студентів 5 курсу (Дворник В.М., Тумакова О.Б., Кузь Г.М.) (затверджено ЦМК МОЗ України від 1.10.10 р. протокол № 4)
4. Ортопедическая стоматология. Под ред. В.Н.Копейкина, М.З.Миргазизова. Москва. Медицина, 2001.

15.Інформаційні ресурси

<http://meduniv.lviv.ua/>